

TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG VĂN HÓA - MỘT HÌNH THỨC BẢO TỒN DI SẢN VĂN HÓA HIỆU QUẢ TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY (Qua hoạt động của Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội)

ĐẶNG XUÂN KHUÊ

Tóm tắt

Bảo tồn di sản văn hóa gồm nhiều nội dung khác nhau và tùy theo mỗi loại hình di sản, tuy nhiên, những năm vừa qua, Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội đã thực hiện một hoạt động không nằm trong nội dung của hoạt động bảo tồn, đó là tổ chức các hoạt động văn hóa. Và qua thời gian, những lợi ích và hiệu quả thu được từ việc tổ chức những hoạt động này đã chứng minh, đây là một hoạt động cần thiết khi tổ chức bảo tồn các di sản văn hóa.

Từ khóa: Hoạt động văn hóa, bảo tồn di sản văn hóa, Phố cổ Hà Nội

Abstract

Preserving cultural heritage contains many different contents and depends on each type of heritage, however, in recent years, Hanoi Old Quarter Management Board has implemented an activity that is not in the content of the preservation, that is organizing cultural activities. Over time, the benefits and effectiveness gained from organizing these activities have proven, which is a necessary activity when organizing the preservation of cultural heritage.

Keywords: Cultural activities, conservation of cultural heritage, Hanoi Old Quarter

Theo lý luận bảo tồn di sản văn hóa, hoạt động bảo tồn bao gồm nhiều nội dung khác nhau, nội dung bảo tồn di sản văn hóa vật thể cũng khác nhiều với bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể, bởi những tính chất và đặc điểm riêng của mỗi loại. Nhiều năm nay, từ khi nhận thức rõ vai trò của di sản văn hóa đối với sự phát triển kinh tế - xã hội, hoạt động bảo tồn di sản văn hóa ngày càng được Nhà nước và cộng đồng quan tâm, đầu tư nguồn lực để thực hiện và đã đạt được những thành tựu đáng kể. Có thể nói, trong số các địa phương thực hiện khá tốt hoạt động

bảo tồn di sản văn hóa, Hà Nội luôn được biểu dương bởi những cách làm mới và hiệu quả; trong đó, tổ chức các hoạt động văn hóa ngay tại di sản một cách thường xuyên và định kỳ đã đem lại hiệu quả cho hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa. Nhiều năm qua, đơn vị thực hiện tốt hoạt động này là Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội.

1. Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội được thành lập theo Quyết định 857/QĐ-UB ngày 15/4/1995 của UBND thành phố Hà Nội với tên gọi Ban Quản lý dự án cải tạo thí điểm khu phố cổ, khu phố cũ Hà Nội. Ngày 03/3/1998, UBND

Thành phố Hà Nội có Quyết định số 911/QĐ-UBND về việc tổ chức lại Ban Quản lý dự án cải tạo thí điểm khu phố cổ, khu phố cũ Hà Nội và đổi tên thành Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội. Ngày 27/8/2007, UBND thành phố Hà Nội có Quyết định 3414/QQĐ-UBND về việc chuyển Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội về trực thuộc UBND quận Hoàn Kiếm. Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội là đơn vị sự nghiệp công lập do ngân sách Nhà nước bảo đảm toàn bộ kinh phí hoạt động.

Khi mới được thành lập, hoạt động chủ yếu của Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội là thực hiện những nhiệm vụ cơ bản được giao như khảo sát, thống kê, lập hồ sơ hiện trạng các công trình kiến trúc trong khu phố cổ để làm cơ sở cho việc xây dựng quy hoạch chi tiết về bảo tồn, tôn tạo Di tích khu phố cổ Hà Nội và giúp UBND quận Hoàn Kiếm tổ chức triển khai thực hiện các quy hoạch tu bổ, tôn tạo di tích đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt. Tuy nhiên, trước nhu cầu phát triển du lịch, để thu hút khách tham quan tới quận Hoàn Kiếm nói riêng, Hà Nội nói chung và ý thức được sự cần thiết của việc bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc, từ năm 2015, Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội đã tiến hành nghiên cứu và triển khai các hoạt động văn hóa để phục vụ cho mục đích nói trên. Từ đó đến nay, các hoạt động này ngày càng phong phú, đa dạng, đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ văn hóa của người dân quận Hoàn Kiếm nói riêng, khách đến quận nói chung, và quan trọng hơn, các di sản văn hóa (nhất là di sản văn hóa phi vật thể) ngày càng được nghiên cứu và giới thiệu nhiều trên địa bàn phố cổ, góp phần quan trọng trong việc nâng cao nhận thức, hiểu biết của người dân về di sản và thực sự là những biện pháp cần thiết, hữu hiệu nhằm bảo tồn các di sản văn hóa đó.

2. Hoạt động văn hóa tổ chức ở khu phố cổ Hà Nội được chia thành nhiều loại, như: Hoạt

động trưng bày, giới thiệu các nghề thủ công truyền thống và các sản phẩm tiêu biểu của nghề; hoạt động trình diễn các loại hình nghệ thuật truyền thống: ca trù, hát xẩm, hát văn, tuồng, chèo...; triển lãm tranh, ảnh; biểu diễn âm nhạc đương đại; biểu diễn thời trang truyền thống; tọa đàm về nghệ thuật, di sản...; giới thiệu sách viết về di sản...

Phương thức tổ chức các hoạt động văn hóa cũng khá đa dạng, bao gồm: 1) Các hoạt động do Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội độc lập tổ chức; 2) Các hoạt động do Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội phối hợp tổ chức; 3) Các hoạt động được Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội cho phép tổ chức.

Các hoạt động văn hóa do Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội độc lập tổ chức thường diễn ra vào các ngày/dịp kỷ niệm những sự kiện quan trọng của Hà Nội, của đất nước như: Tết Nguyên đán, kỷ niệm 30/4 và 1/5, Tết trung thu, Quốc khánh 2/9, ngày Giải phóng Thủ đô 10/10, ngày Toàn quốc kháng chiến 19/12, ngày Di sản văn hóa Việt Nam 23/11.

Bên cạnh đó, từ năm 2015 đến nay, đã có 69 hoạt động văn hóa được tổ chức với sự phối hợp giữa Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội và các đối tác trong và ngoài nước. Địa điểm tổ chức các hoạt động này tại Trung tâm Giao lưu văn hóa phố cổ, số 50 Đào Duy Từ - một địa điểm do Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội quản lý. Hoạt động chủ yếu là triển lãm mỹ thuật, giới thiệu sách, tọa đàm, hòa nhạc,... với thời gian tổ chức không cố định như các hoạt động thuộc dạng thứ nhất nói trên.

Ngoài hai phương thức trên, Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội còn cho phép một số tổ chức, đơn vị đứng ra tổ chức các hoạt động văn hóa trên địa bàn. Địa điểm tổ chức các hoạt động này khá cố định, đó là trước cửa Ngôi nhà Di sản 87 phố Mã Mây, trước cửa đền Hương Tượng, trước cửa 28 phố Hàng Buồm, trước

cửa đền Bạch Mã, ở ngã 5 Đông Thái và ở số 61 phố Lương Ngọc Quyến, với việc biểu diễn các loại hình âm nhạc, nghệ thuật truyền thống và đương đại. Cũng từ năm 2015 đến nay, theo số liệu thống kê của Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội, đã có gần 3.400 buổi biểu diễn được tổ chức. Thời gian tổ chức các hoạt động này thường vào buổi tối, nhất là những tối cuối tuần.

Có thể nhận thấy, các hoạt động văn hóa được tổ chức thời gian qua đã ngày càng thu hút được sự quan tâm của xã hội và cộng đồng, nhất là người dân sống trong khu phố cổ. Từ buổi ban đầu người dân còn có thái độ thờ ơ trước các hoạt động được tổ chức, đến nay đã có những thay đổi nhất định: các hoạt động đều có sự tham dự của người dân, thậm chí với sự nhiệt tình và háo hức. Nhiều câu hỏi như: Bao giờ tổ chức? Kéo dài mấy ngày? Có gì hấp dẫn không?... xuất hiện ngày càng thường xuyên, cũng là một sự khích lệ đối với người tổ chức.

Một người dân trong khu phố cổ khi được hỏi "Các hoạt động văn hóa này có nên thường xuyên được tổ chức không?", đã cho biết: *"Trước kia tôi chẳng quan tâm gì đến những hoạt động này, sau có lần đi xem, cũng thấy hay hay nên thỉnh thoảng lại đi cho vui, sau thấy hay thật. Tôi nghĩ nên tổ chức nhiều loại hoạt động hơn để dân phố biết về di sản"* (Bà Nguyễn Thanh Hoa ở số 87 phố Hàng Bạc)¹.

Đồng quan điểm trên, bà Lương Thị Thu Thủy ở số 21 phố Hàng Gai cũng chia sẻ: *"Con cháu đã trưởng thành nên tôi thường xuyên tham dự những hoạt động tổ chức ở khu phố cổ. Đây là hoạt động có ý nghĩa trong việc giữ gìn di sản văn hóa. Các anh chị ấy có tâm lắm, nên các hoạt động ngày càng hấp dẫn, thể hiện tính sáng tạo. Cần có thêm nhiều hoạt động khác để bà con dân phố chúng tôi và khách du lịch thường thức, giúp họ hiểu hơn về Việt Nam"*².

Như vậy, rõ ràng việc tổ chức các hoạt động văn hóa đã giúp nhận thức của người dân về di sản được nâng cao, và chắc chắn, từ chỗ biết đến di sản họ sẽ muốn hiểu về di sản, yêu di sản và bảo vệ di sản.

Không chỉ tạo nên ý thức bảo vệ, giữ gìn di sản, việc tổ chức các hoạt động văn hóa cũng đem lại nguồn kinh phí từ xã hội hóa đáng kể, góp phần quan trọng bổ sung nguồn lực để bảo tồn di sản văn hóa. Từ năm 2015 đến tháng 6/2019, tổng số kinh phí thu được từ nguồn này để phục vụ cho việc tổ chức các hoạt động văn hóa là hơn 8 tỷ đồng. Điều đáng nói là, nếu như ở thời điểm ban đầu (năm 2015), Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội phải dành một phần ngân sách được cấp để hỗ trợ cho các hoạt động văn hóa mà Ban đồng ý cấp phép tổ chức, thì từ năm 2016 đến nay, Ban chỉ còn phải hỗ trợ cho 01 đơn vị là Nhà hát Tuồng Việt Nam, tổ chức biểu diễn nghệ thuật tuồng ở trước cửa đền Hương Tượng, với số kinh phí là 1.350.000.000 đồng; 5 đơn vị còn lại đã hoàn toàn tự tổ chức hoạt động trên cơ sở nguồn kinh phí từ xã hội hóa, lên tới 5.157.500.000 đồng³.

Rõ ràng, việc xã hội hóa các nguồn lực, trong đó có kinh phí là việc làm hết sức quan trọng, không chỉ để chia sẻ "gánh nặng ngân sách" cho Nhà nước trong bối cảnh còn nhiều khó khăn về nguồn thu, nhưng nhu cầu chi lại lớn, mà còn tạo ra trách nhiệm của xã hội, của cộng đồng trong việc tổ chức các hoạt động cho chính người dân hưởng thụ; từ đó, tạo ra nhận thức đúng đắn cho họ.

Bà Trần Thị Thúy Lan - Phó Trưởng ban Quản lý Phố cổ Hà Nội cho biết: *"Việc xã hội hóa góp phần tổ chức tốt hơn, hấp dẫn hơn các hoạt động văn hóa tại Di tích khu phố cổ Hà Nội. Thời gian tới, chúng tôi tiếp tục đẩy mạnh hoạt động này. Tuy nhiên, quan trọng nhất là phải tạo được niềm tin từ phía đối tác, và chúng tôi sẽ cố*

gắng để tạo được niềm tin đó. Với các hoạt động mà Ban cấp phép, chúng tôi đã cơ bản cắt ngân sách hỗ trợ, chỉ còn cấp cho 1 đơn vị. Mục đích của việc làm này là dần nâng cao trách nhiệm của cộng đồng trong việc bảo tồn di sản văn hóa”⁴.

Sau khi được tham quan, trải nghiệm các hoạt động văn hóa, cả chính quyền và cộng đồng đều có sự chuyển biến trong nhận thức về di sản và đối với di sản. Điều đó được thể hiện qua việc quan tâm, đóng góp kinh phí cho hoạt động tu bổ di tích - không gian tổ chức nhiều hoạt động văn hóa trong khu phố cổ Hà Nội. Kết quả là nhiều di tích trên địa bàn được tu bổ và tu bổ theo đúng nguyên tắc, đáp ứng được cả về mặt khoa học và thực tiễn.

3. Mặc dù đã đạt được những kết quả đáng kể trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, nhưng trong quá trình tổ chức các hoạt động văn hóa tại khu phố cổ Hà Nội vẫn tồn tại một số hạn chế, bất cập.

Cơ chế, chính sách về quản lý hoạt động chưa thật chặt chẽ, đầy đủ và chưa đủ nghiêm minh để tăng cường quản lý hoạt động tại Di tích khu phố cổ Hà Nội. Cơ chế phối hợp, chỉ đạo giữa các cơ quan nhà nước ở các cấp với các tổ chức chính quyền, đoàn thể trong hệ thống chính trị còn chưa thực sự chặt chẽ, chưa phát huy được sức mạnh tổng hợp. Cơ chế, chính sách quản lý còn bị xem nhẹ dẫn đến thiếu các biện pháp hữu hiệu trong xây dựng và phòng chống để phát huy các nhân tố mới, đẩy lùi tiêu cực.

Các hoạt động văn hóa nghệ thuật tại Di tích khu phố cổ Hà Nội tuy đã tăng hơn về số lượng nhưng chất lượng và cách thức tổ chức thực hiện vẫn mang tính phong trào, chất lượng chưa cao, chưa để lại ấn tượng sâu đậm trong lòng người xem.

Bên cạnh đó, đội ngũ cán bộ văn hóa, nhất là ở Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội, còn thiếu về số

lượng, trình độ chuyên môn chưa thật sự đáp ứng được yêu cầu thực hiện nhiệm vụ trong tương lai. Mỗi cán bộ phụ trách đang phải cùng lúc kiêm nhiệm nhiều công việc dẫn đến hiệu quả không cao. Công tác bồi dưỡng, tập huấn cán bộ chưa được chú trọng nên chưa đáp ứng ngang tầm với yêu cầu và đòi hỏi của công tác quản lý hoạt động tại Di tích khu phố cổ Hà Nội hiện nay.

4. Để các hoạt động văn hóa này ngày càng được tổ chức bài bản, đem lại hiệu quả cao, đơn vị tổ chức cần tạo điều kiện thuận lợi và có chính sách khuyến khích các thành phần kinh tế, các tổ chức xã hội tham gia sáng tạo, sản xuất, phổ biến và kinh doanh trên lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật. Bên cạnh đó, lãnh đạo cấp trên cần cho phép đơn vị chịu trách nhiệm tổ chức hoạt động quyền chủ động nhất định trong việc quyết định cơ chế, cách thức chi nguồn kinh phí thu được ngoài ngân sách nhà nước.

Cần tăng cường đầu tư tài chính, trang thiết bị, cơ sở vật chất để tổ chức các hoạt động văn hóa, trong đó đội ngũ làm công tác thông tin tuyên truyền cần được đầu tư trang thiết bị đồng bộ như xe thông tin lưu động, âm thanh, ánh sáng, loa máy,... để công tác tuyên truyền đạt hiệu quả cao.

Ngoài ra, đẩy mạnh xã hội hóa công tác tổ chức, quản lý các hoạt động văn hóa là việc làm cần thiết giúp cho người dân nhận thức được trách nhiệm của mình trong việc bảo tồn và phát huy di sản văn hóa, từ đó họ có tinh thần tự giác trong việc bảo vệ di tích. Trên cơ sở đó, huy động nhân dân với lòng hảo tâm của mình đóng góp, ủng hộ sức người, sức của vào việc tu bổ, tôn tạo di tích và tổ chức các hoạt động văn hóa. Nội dung xã hội hóa theo từng giai đoạn và bao gồm nhiều vấn đề như: *Xã hội hóa về bảo vệ di tích* nhằm huy động mọi tầng lớp nhân dân tham gia vào

việc giữ gìn, bảo vệ di tích tiến tới xóa bỏ được tình trạng xâm phạm, lấn chiếm di tích; *xã hội hóa việc tu bổ, tôn tạo* để huy động nhân dân đóng góp ủng hộ công sức, tiền của cho việc tôn tạo di tích. Xã hội hóa không chỉ dừng lại ở việc kêu gọi đóng góp tiền của mà còn cần phải kêu gọi, phát huy được sự đóng góp của các chuyên gia, các nhà khoa học có kiến thức chuyên môn sâu trong lĩnh vực di sản để từ đó nâng cao được chất lượng của các dự án, các công trình trùng tu tôn tạo di tích cũng như quá trình quản lý di tích lịch sử văn hóa nói chung; *xã hội hóa về tuyên truyền, giới thiệu di tích* để người dân thấy rằng việc tuyên truyền về di sản văn hóa không chỉ là nhiệm vụ của các cấp chính quyền, mà là trách nhiệm của toàn dân; bên cạnh đó, cần chú trọng đến *xã hội hóa việc hưởng thụ các giá trị văn hóa*, mọi người dân đều được hưởng thụ các giá trị từ di tích đem lại.

Tuy nhiên, cũng cần có cơ chế và chính sách thích đáng, phù hợp khuyến khích về mặt vật chất và tinh thần đối với các cá nhân, tổ chức khi đóng góp kinh phí cho các hoạt động nói trên. Chẳng hạn, đối với các tập thể, cá nhân tham gia đóng góp nhiều vào tu bổ di tích sẽ được ghi danh vào bia đá đặt tại di tích hoặc sổ vàng danh dự tại địa phương hay đề nghị các cấp chính quyền khen thưởng...

Có thể nói, trong số những nội dung của hoạt động bảo tồn di sản văn hóa hiện chưa có nội dung "tổ chức các hoạt động văn hóa" như bài viết đã nêu. Tuy nhiên, qua thực tiễn tổ chức tại Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội, có thể nhận thấy rõ ràng hiệu quả và lợi ích mà hoạt động này đem lại. Điều đó có nghĩa là các địa phương khác cũng có thể tổ chức các hoạt động văn hóa phù hợp với đặc trưng di sản và các điều kiện khác của địa phương mình, trên cơ sở nghiên cứu nhu cầu của cộng đồng, và có thể coi trường hợp của Ban Quản lý Phố cổ

Hà Nội là một trường hợp thử nghiệm và đã đem lại thành công. Điều đó cũng chứng minh rằng, tổ chức các hoạt động văn hóa tại di sản là một hình thức bảo tồn di sản phù hợp và hiệu quả.

Đ.X.K

(*Phó phòng Hành chính, Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội*)

Chú thích

^{1,2,4} Tổng hợp kết quả phỏng vấn của tác giả bài viết.

³ Số liệu do Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội cung cấp, tháng 6/2019.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội, *Báo cáo công tác duy trì và phát triển nghề và phố nghề truyền thống trong khu phố cổ* (báo cáo các năm từ 2014 - 6/2019), Tài liệu lưu hành nội bộ.
2. Ban Quản lý Phố cổ Hà Nội, *Báo cáo kết quả công tác quản lý, bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị khu phố cổ* (báo cáo các năm từ 2014 - 6/2019), Tài liệu lưu hành nội bộ.
3. Chính phủ (2006), *Nghị định số 11/2006/NĐ-CP ngày 18/01/2006 về việc ban hành quy chế hoạt động văn hóa và kinh doanh dịch vụ văn hóa công cộng*.
4. Phạm Quang Nghị (2003), "Di sản văn hóa nhân tố quan trọng góp phần bảo vệ, xây dựng và phát triển đất nước", *Tạp chí Di sản văn hóa*, số 4.
5. UBND quận Hoàn Kiếm (2004), *Kế hoạch di chuyển các hộ dân và tu bổ tôn tạo sửa chữa di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn quận Hoàn Kiếm từ năm 2014 - 2018*, Tài liệu lưu hành nội bộ.

Ngày nhận bài: 29 - 7 - 2019

Ngày phản biện, đánh giá: 14 - 8 - 2019

Ngày chấp nhận đăng: 25 - 9 - 2019

Điểm tin Hội thảo khoa học cấp Khoa Trường Đại học Văn hóa Hà Nội năm học 2018 - 2019

* Hội thảo khoa học **“Góp ý xây dựng khung chương trình ngành Gia đình học, chuyên ngành Quản trị dịch vụ gia đình đáp ứng nhu cầu xã hội”** do khoa Gia đình và Công tác xã hội tổ chức ngày 19/6/2019 với mong muốn xây dựng chương trình đào tạo chuyên ngành “Quản trị dịch vụ gia đình” - một chuyên ngành mới lần đầu tiên có tại Việt Nam - đạt chất lượng cao, tiệm cận với xu hướng đào tạo tiên tiến trên thế giới, phù hợp với nhu cầu thực tiễn của xã hội Việt Nam đương đại. Hội thảo đã nhận được những ý kiến tham luận sôi nổi từ phía các nhà khoa học và các nhà tuyển dụng tham dự. Các nhà khoa học đã đánh giá cao về sự cần thiết của việc mở chuyên ngành Quản trị dịch vụ gia đình cũng như nhất trí cao về khung chương trình đào tạo và chuẩn đầu ra của ngành học. Bên cạnh đó, những bản góp ý của các chuyên gia kinh tế được gửi đến cũng đều đánh giá cao về hệ thống các môn học trong chương trình, đảm bảo cân bằng giữa các khối kiến thức, tương thích với chuẩn đầu ra và phù hợp với vị trí việc làm của sinh viên sau khi tốt nghiệp ra trường. Khoa GD&CTXH sẽ tiếp thu và có những điều chỉnh, bổ sung nhằm xây dựng một chương trình đào tạo đạt chất lượng cao, vừa tiệm cận với xu hướng đào tạo của nhiều nước tiên tiến trên thế giới, vừa phù hợp với tình hình thực tiễn, đáp ứng yêu cầu về nguồn nhân lực chuyên nghiệp làm việc trong lĩnh vực quản trị dịch vụ gia đình ở Việt Nam hiện nay.

* Hướng tới mục tiêu cập nhật và nâng cao chất lượng chương trình đào tạo nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của xã hội về nguồn nhân lực, ngày 01/7/2019 Khoa Di sản văn hóa đã tổ chức Hội thảo khoa học **“Cập nhật chương trình đào tạo ngành Bảo tàng học và chuyên ngành Quản lý di sản văn hóa”**. Các tham luận và ý kiến góp ý của các đại biểu tham gia Hội thảo đều thống nhất với quan điểm phải tăng cường kỹ năng thực hành cho sinh viên ngành Bảo tàng học; các môn học trong chương trình đào tạo cần được cân nhắc và thiết kế đảm bảo cung cấp cho sinh viên lượng kiến thức cơ bản về bảo tàng học và khoa học quản lý, đồng thời trang bị thêm cho sinh viên những kỹ năng mềm; chuẩn đầu ra của sinh viên ngành Bảo tàng học và chuyên ngành Quản lý Di sản văn hóa còn một số tiêu chí về kỹ năng hơi cao khi yêu cầu sinh viên mới tốt nghiệp phải đưa ra các giải pháp khoa học trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản, kỹ năng huy động các nguồn lực xã hội cho việc bảo tồn và phát huy di sản... Những ý kiến của các nhà khoa học, nhà giáo, các chuyên gia đến từ các cơ sở đào tạo, cơ quan quản lý nhà nước và đơn vị tuyển dụng là những gợi ý quan trọng đối với Khoa Di sản văn hóa trong việc bổ sung, cập nhật chương trình đào tạo và chuẩn đầu ra một cách thiết thực, hiệu quả, nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của xã hội.

* Hội thảo khoa học **“Cập nhật chương trình đào tạo ngành Kinh doanh xuất bản phẩm”** được Khoa Xuất bản - Phát hành tổ chức ngày 23/7/2019 với các nội dung về vấn đề xây dựng Chuẩn đầu ra, cập nhật chương trình đào tạo ngành Kinh doanh xuất bản phẩm trước tác động mạnh mẽ của cách mạng công nghiệp 4.0 và sự chuyển dịch mạnh mẽ của ngành xuất bản trong và ngoài nước. Nội dung hội thảo xoay quanh hai nội dung chính: Một là, đánh giá về Chuẩn đầu ra (mức độ cần thiết, hợp lý của các khối kiến thức giáo dục đại cương, giáo dục chuyên nghiệp; mức độ đáp ứng các yêu cầu về kiến thức, kỹ năng, thái độ; mức độ phù hợp với vị trí việc làm và yêu cầu của thực tiễn hiện nay); hai là, đánh giá về Chương trình đào tạo (mức độ cần thiết, phù hợp của môn học và dung lượng môn học trong chương trình đào tạo; mức độ đáp ứng chuẩn đầu ra và mục tiêu đào tạo; tính hợp lý của khối lượng kiến thức tổng thể và các khối kiến thức trong chương trình đào tạo; đánh giá mức độ linh hoạt, mềm dẻo, khoa học... của chương trình). Các tham luận và ý kiến góp ý trong hội thảo là cơ sở khoa học và thực tiễn giúp khoa Xuất bản, Phát hành tiếp tục hoàn thiện chuẩn đầu ra của ngành đào tạo và cập nhật, hoàn thiện chương trình đào tạo từ

mục tiêu, nội dung tổng thể đến việc cập nhật kiến thức mới, phương pháp tiếp cận từng môn học, đảm bảo hài hòa, cân đối giữa lý thuyết và thực hành đáp ứng nhu cầu của xã hội.

* Ngày 22/8/2019, Khoa Thông tin Thư viện đã tổ chức Hội thảo khoa học với chủ đề: **“Điều chỉnh, cập nhật chương trình đào tạo ngành Thông tin - Thư viện và ngành Quản lý thông tin”** nhằm tạo sự kết nối chặt chẽ giữa cơ sở đào tạo với nhà tuyển dụng, kịp thời bổ sung kiến thức thực tiễn, bắt kịp xu thế phát triển của xã hội. Hội thảo cũng là dịp để Khoa Thông tin Thư viện tiếp thu các ý kiến tham vấn từ các giáo sư, tiến sỹ đầu ngành, các lãnh đạo đến từ các cơ quan, doanh nghiệp sử dụng lao động cũng như những cựu sinh viên của Khoa, góp phần hoàn thiện chương trình khung của hai ngành đào tạo, cập nhật kiến thức, đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động. Hội thảo nhận được nhiều góp ý, tư vấn mang tính thực tiễn và định hướng cho việc cập nhật và điều chỉnh chương trình đào tạo cho hai ngành học của Khoa Thông tin Thư viện. Đáng chú ý là những góp ý từ đại diện các doanh nghiệp đang hoạt động trong lĩnh vực thông tin thư viện, đó là cần nâng cao các tiêu chuẩn về trình độ tiếng Anh, trong chương trình đào tạo cần bổ sung những kiến thức mới đối với tiếng Anh chuyên ngành, tăng thời lượng đào tạo các môn liên quan đến công nghệ và hệ thống thông tin...

* Hội thảo khoa học **“Điều chỉnh và cập nhật chương trình đào tạo ngành Văn hóa dân tộc thiểu số Việt Nam”** do khoa Văn hóa dân tộc thiểu số tổ chức ngày 28/8/2019 với mục tiêu cập nhật và điều chỉnh chương trình đào tạo phù hợp với nhu cầu thực tiễn của xã hội Việt Nam, đồng thời đáp ứng được yêu cầu hội nhập trong bối cảnh hiện nay. Hội thảo đã nhận được nhiều tham luận góp ý về chương trình giáo dục đại học ngành Văn hóa dân tộc thiểu số Việt Nam của các nhà quản lý văn hóa địa phương, các nhà tuyển dụng lao động, các chuyên gia trong lĩnh vực giáo dục, tập trung vào các vấn đề như: Nhất trí và đánh giá cao chất lượng nội dung chương trình đào tạo ngành Văn hóa dân tộc thiểu số Việt Nam; cần thiết mở chuyên ngành Tổ chức và quản lý du lịch vùng dân tộc thiểu số (về tiềm năng, nhu cầu xã hội và cơ hội việc làm cho sinh viên sau khi tốt nghiệp) trong bối cảnh hiện nay; góp ý về điều chỉnh các môn học trong chương trình; tăng cường đào tạo kiến thức và các kỹ năng nghề nghiệp cho sinh viên, nhất là đối với chuyên ngành Tổ chức và quản lý du lịch vùng dân tộc thiểu số, để sinh viên hiểu và thực hiện được những kỹ năng đó sau khi tốt nghiệp.

* Hội thảo khoa học **“Điều chỉnh và cập nhật chương trình đào tạo ngành Văn hóa học”** do khoa Văn hóa học tổ chức ngày 15/9/2019 với mục tiêu rà soát, cập nhật và điều chỉnh chương trình đào tạo. Ý kiến của các đại biểu tham gia Hội thảo tập trung vào các nội dung như sau: Đánh giá cao khung chương trình đào tạo, chương trình đào tạo ngành Văn hóa học đã bao quát được nhiều nội dung và phù hợp trong 4 năm đào tạo. Khung chương trình có tính thực tiễn cao, đặc biệt là chuyên ngành Văn hóa Truyền thông và Văn hóa đối ngoại; nên giảm tải chương trình đại cương và tăng cường dung lượng của khối kiến thức chuyên ngành, ngoại ngữ và tin học. Trong đó, chuyên ngành Nghiên cứu Văn hóa chú trọng về các giá trị nhân văn, bản chất văn hóa; chuyên ngành Văn hóa Truyền thông nên tập trung trang bị cho sinh viên những kỹ năng, nghiệp vụ về truyền thông hơn là về báo chí; và chuyên ngành Văn hóa Đối ngoại nên bổ trợ thêm các nội dung về quan hệ quốc tế; phối hợp đào tạo giữa nhà trường và các đơn vị tuyển dụng để giúp sinh viên vừa học lý thuyết ở nhà trường, vừa có cơ hội thực hành ở các cơ sở tuyển dụng... Những ý kiến của các nhà khoa học, các cán bộ giảng dạy, nghiên cứu, đại diện các doanh nghiệp, các nhà tuyển dụng là tham góp quý để Khoa Văn hóa học tiếp tục hoàn thiện và không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo nhằm đáp ứng tốt chuẩn đầu ra cũng như nhu cầu thực tiễn của xã hội.